

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	2452 Фінанси і кредит
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2452
Назва ОП	Фінанси і кредит
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Рисін Віталій Васильович, Хильченко Маргарита Олександрівна, Ненно Ірина Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	06.04.2020 р. - 08.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2019/1-fin.pdf
Програма візиту експертної групи	https://fitu.kubg.edu.ua/images/stories/Departments/KFE/2020/12.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП відповідає Критеріям акредитації. Сильною стороною програми та її конкурентною перевагою є створення оснащених Центрів компетентності, в яких цілеспрямовано формуються певні soft та hard skills. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційній веб-сторінці закладу вищої освіти. Рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів відповідає навчальним дисциплінам, які за ними закріплені. Залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється на постійній основі, пропозиції роботодавців враховуються при формуванні ОП. Освітнє середовище програми інтенсивно розвивається за допомогою діджиталізації та інформатизації. Рівень матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення є доволі високим і сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП відповідає Критеріям акредитації. Сильною стороною програми та її конкурентною перевагою є створення оснащених Центрів компетентності, в яких цілеспрямовано формуються певні soft та hard skills. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційній веб-сторінці закладу вищої освіти. Рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів відповідає навчальним дисциплінам, які за ними закріплені. Залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється на постійній основі, пропозиції роботодавців враховуються при формуванні ОП. Освітнє середовище програми інтенсивно розвивається за допомогою діджиталізації та інформатизації. Рівень матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення є доволі високим і сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В контексті зміни світових трендів ринку праці пропонуємо розширити цільову аудиторію програми: посилювати гібридну конкурентоспроможність, яка заснована на ІТ-інструментах та підготовці фахівців з фінансів, банківської справи та страхування, а також ризик-менеджерів.. Це є можливим з ресурсної точки зору, бо кафедра, яка забезпечує ОП входить до складу Факультету інформаційних технологій та управління. Доцільно використання перспективних digital-технологій освітнього середовища: розробка мобільного додатку та електронного журналу, застосування галузевих програм віртуальне підприємство: Форт-Поліс, Парус-страхування та інших. Правила визнання результатів навчання регламентовані кількома різними документами і носять фрагментарний характер, що ускладнює їх розуміння. Рекомендовано уніфікувати процедури, які забезпечують можливість врахування на ОП результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті. У перспективі випускова кафедра потребує підсилення науково-педагогічними працівниками, що мають науковий ступінь за профільною спеціальністю – фінанси, банківська справа і страхування. Практики участі викладачів випускової кафедри у міжнародних програмах академічної мобільності відсутні. Рекомендовано активізувати роботу у напрямі долучення науково-педагогічних працівників до міжнародних програм викладацької мобільності. Радимо впровадження програм «подвійний диплом» (double degree) та спільний диплом (joint degree) та розвиток мовних компетентностей та запрошення іноземних спікерів та викладачів. Підсилувати співробітництво з професійними асоціаціями – Ліга страхових організацій України, Асоціація страховиків України. Посилення співпраці можливе у формах публікацій у співавторстві з представниками роботодавців та бізнесу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП є чіткими та корелюються з місією ЗВО (<http://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/viziia-misiia-i-tsinnosti.html>). Їх реалізація ґрунтується на розвинутій в Університеті системі студентського самоврядування, наданні системної підтримки в інформаційній та освітній сферах, формуванні високого рівня комунікативності, що є важливим для набуття майбутніми фахівцями соціальних компетентностей. Також вони взаємопов'язані з стратегією розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018 – 2022 роки (<http://kubg.edu.ua/resursi/dokumenti.html>). Девіз Факультету інформаційних технологій та управління, в рамках якого реалізується ОП: «Прагнемо, діємо, досягаємо!».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залучення стейкхолдерів до формування цілей ОП та ПРН відбувається, що було підтверджено під час спілкування із гарантом, здобувачами та працедавцями. Зокрема, здобувачі підтвердили, що на данній ОП їх думку враховують шляхом анкетування, можливістю висловитися щодо бажаних їх аспектів курсу, який вони вивчають, а викладач враховує його. Інтереси роботодавців проявляються у залученні фахівців з фінансових органів, банків та страхових компаній, фінансових відділів підприємств. Так, під час формування змістовної частини програми усіх видів практик враховані побажання щодо формування у здобувачів вміння та навичок аналізувати фінансовий стан економічного суб'єкта, приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо його оптимізації та здатності співпрацювати із членами команди, а також підтримувати комунікацію на належному рівні.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку спеціальності та галузевий контекст враховуються за рахунок відвідування викладачами дослідницьких та практичних семінарах НБУ, проходження стажувань у Навчальному Центрі НБУ; в рамках проходження адаптаційної практики та роботи у Центрах компетентностей відвідування із здобувачами ВО страхових компаній, банків, фінансових відділів підприємств, бізнес-форумів. Тенденції розвитку спеціальності враховуються шляхом співпраці викладачів з КМЦЗ, де за рахунок професійного навчання зареєстрованих безробітних, працівники кафедри в курсі актуальних потреб ринку праці. Регіональний контекст ОП визначається, перш за все, приналежністю Університету Грінченка до комунальної власності територіальної громади міста Києва, що позначається на всіх видах його діяльності. Так, під час формулювання цілей та ПРН ОП особливу увагу приділено процесу реалізації фінансової політики м. Києва, що демонструється, в першу чергу, в реалізації наукової тематики кафедри та відповідній направленості певних змістовних складових освітніх компонентів ОП. Також неабияке значення має розробка та успішне впровадження багаторічного проєкту “З Києвом і для Києва”. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм зокрема: Національного університету «Києво-могилянська академія», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти на момент впровадження ОП був відсутній. У цьому зв'язку ОП, що акредитується, було розроблено на основі проєкту Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Проте, слід зазначити, що від часу введення ОП в дію, ніяких змін в ОП не відбувалося.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чіткість цілей ОП, їх зв'язок з місією та стратегією ЗВО. Наявна співпраця з стейкхолдерами, та доведення фактів, що НПП слідкують за тенденціями в галузі та ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ОП введена в дію з 01.09.2017 року, і функціонує без змін до сьогодні. Це ставить під сумнів ефективність співпраці з стейкхолдерами через відсутність змін, а також ефективність слідкування за тенденціями в галузі та на ринку праці. Рекомендовано застосувати здобутий досвід у контексті удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом відповідає критерію 1. У зв'язку з вищенаведеними фактами, за критерієм 1, наявні певні недоліки, що не є вагомими у контексті самого критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що не суперечить статті 5 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Форма бланку ОП відповідає зазначеній формі у листі МОН №1/9-239 від 28.04.2017 р., хоча ОП затверджена вченою радою 27.04.2017 р. Змість ОП в загальному має чітку структуру. Недоліком є структурно-логічна схема, де неможливо зрозуміти логіку навчання та викладання. А також, виходячи з схеми відсутнє розуміння, які саме освітні компоненти є передумовою вивчення інших компонент.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми в цілому відповідає предметній області. Слід відзначити, що забезпечення ПРН відбувається за рахунок нормативних ОК і підсилюється вибірковими дисциплінами.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_642_25.11.2016.pdf), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У ОП передбачені види практик: навчальна (адаптаційна), виробнича, переддипломна. Загальний обсяг практик складає 52,5 кредиту ЄКТС (19,6% від загального обсягу НП). Практика проводиться на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними Університетом договорами та на підставі листів-клопотань організацій, у яких працюють студенти. Також слід зазначити, що програми практик розробляються кафедрою та попередньо погоджуються представниками баз практик. На етапі узгодження програми практики гарант ОП обговорює та погоджує з керівником бази практики заплановані результати навчання студентів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання на ОП дозволяє здобути соціальні навички, як через загальні та фахові освітні компоненти, так і через вибіркові, а також проходження виробничих практик. Здобувач вищої освіти отримує уявлення та системно опановує soft skills, які реалізуються у сформованих компетентностях, зазначених в ОП: командна робота, зв'язок, міжособистісні навички (координація дій з іншими; взаємодія, ведення перемовин; навички популяризації), гнучкість (креативність та гнучкість мислення), професіоналізм та відповідальність (комплексне розв'язання проблем; орієнтація на високий результат), цілісність, люб'язність та робоча етика. У результаті здобувачі вищої освіти стають здатними коректно проводити міркування, збирати, аналізувати та інтерпретувати факти, демонструвати дослідницькі навички, застосовувати комп'ютерні технології, усвідомлювати обмеженість власних знань і потребу постійного навчання, демонструвати вміння працювати в команді, діяти етично та відповідально. Зокрема набуття здобувачами ВО соціальних навичок (soft skills) здійснюється в процесі опанування навчальної дисципліни Університетські студії і безпосередньо вивчення її блоків Я-студент та Лідерство служіння.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" на сьогодні в Україні не розроблений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Питання співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно з самостійною роботою) регламентується Положенням про організацію освітнього процесу. Мінімальний обсяг кожної з дисциплін ОП складає 4 кредити ЄКТС, що дозволяє надати здобувачам основні уявлення про певний вид діяльності, процес чи ключову компетентність в межах аудиторних занять, включаючи певний обсяг самостійної роботи та підготовки до контрольних заходів. У навантаженні зазначається час, потрібний студенту для виконання всіх видів навчальної діяльності (лекції, семінари, контроль, самостійна робота), необхідних для досягнення очікуваних результатів навчання. 60 кредитів ЄКТС відповідають навчальному навантаженню повного року формального навчання. Навантаження студента складає 1800 годин на навчальний рік, 1 кредит відповідає 30 годинам.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання за дуальною формою не відбувається.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Забезпечення soft skills, дотримання вимог щодо обсягу ОП, відповідність змісту, наявний механізм вибірковості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У звіті про самооцінку зазначено, що на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 60 кредитів ЄКТС. Проте, у ОП та у навчальному плані наявний тільки 1 блок дисциплін для вибору обсягом 60 кредитів ЄКТС, у ньому під час інтерв'ю було підтверджено, що всі дисципліни, окрім ВД.1 "Вибір з каталогу дисциплін", обираються на першому курсі. А отже, реальна вибірковість становить 20 кредитів ЄКТС. Під час спілкування з академічним персоналом це обґрунтували тим, що у них одна група, і даний підхід до вибірковості є більш перспективний. Незрозуміла структурно-логічна схема.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом відповідає вимогам критерію 2. Наявні недоліки за підкритеріями 2.2 та 2.4 - вимагають доопрацювання і приведення у відповідність до вимог законодавства. Рекомендується розробити зрозумілий та чіткіший варіант структурно-логічної схеми та доопрацювати формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На сайті Київського університету імені Бориса Грінченка розміщені Правила прийому в 2020 році, затверджені Вченою радою 26 грудня 2019 року, Протокол №12 https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstup2020/PP/1_PP_2020.pdf. Конкурсний відбір при вступі на перший курс здійснюється на базі повної загальної середньої освіти за результатами ЗНО з української мови та літератури; математики; іноземної мови або географії; враховується також середній бал документа про освіту. Правила передбачають можливість вступу на ОП осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Зазначена категорія вступників може вступати на другий та третій курси на основі зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, математики, та фахового випробування. Зміст Правил прийому відповідає Умовам прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2020 році, затвердженим МОН України. Правила прийому на навчання достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією магістерською ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому є уніфікованими для усіх освітніх програм, особливістю є наявність фахового випробування для вступників на ОП на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Таке випробування проводиться на підставі Програми фахового випробування, яка затверджується на засіданні кафедри та має бути оприлюднена на сайті Університету. За інформацією, отриманою експертною групою на зустрічах з адміністрацією та науково-педагогічними працівниками, Програма фахового випробування 2020 року на момент роботи експертів перебуває на стадії погодження і буде розміщена на сайті Університету в строк, установлений Умовами прийому на навчання до закладів

вищої освіти України у 2020 році. В той же час, набір вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста у 2019 році на вивільнені місця Університетом не здійснювався з огляду на відсутність таких місць, чим пояснюється відсутність на офіційному сайті програми 2019 року. Результати зустрічі зі студентами, що навчаються за ОП, свідчать, що вони на момент вступу були достатньою мірою ознайомлені з особливостями прийому на навчання та отримали належну консультаційну підтримку від відповідальних осіб Університету. Студенти, що вступали на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста поінформували, що проходили фахове вступне випробування у формі тестування.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО відображенні у Положенні про організацію освітнього процесу, яке було затверджене Вченою радою Протокол №12 від 14 грудня 2017 року та введено в дію наказом Ректора від 15 грудня 2017 р. №817. Документ оприлюднено на сайті ЗВО

https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.2017.pdf

Зазначений документ визначає взаємовідносини студента та Університету щодо визнання результатів освіти у разі поновлення чи переведення з іншого ЗВО. На стор. 24 Положення зазначено «Питання встановлення академічної різниці та зарахування кредитів (визнання результатів навчання) при переведенні та поновленні студентів на навчання регулюється окремим Положенням Університету». В той же час не вказано, про яке саме положення йдеться. У Розділі X Положення (стор. 46) зазначено «Зарахування кредитів, які були встановлені під час навчання на інших освітніх програмах, здійснюється за рішенням завідувача випускової кафедри (факультету, інституту) / голови циклової комісії (коледжу) на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка, свідоцтво про підвищення кваліфікації, сертифікатів та інших видів документів), витягу з навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами або академічної довідки». Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності здобувачів вищої освіти регламентується також у розділі VII Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу, що затверджене Вченою радою Протокол №11 від 21 грудня 2018 року та введено в дію наказом Ректора від 22 грудня 2018 р. №839. https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_12/polozh_839_22.12.2018.pdf Порядок є достатньо зрозумілим та чітким. За відгуками студентів, реалізація процедури визнання результатів навчання для них не викликала жодних труднощів. На даний час один із студентів, присутніх на зустрічі з експертною групою, паралельно навчається в університеті у Польщі. За його словами, значна частина здобутих за кордоном результатів навчання визнана Університетом.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Окремого документу, що визначав би правила визнання результатів навчання у неформальній освіті в Університеті немає. У Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_642_25.11.2016.pdf зазначено, що «у межах частини дисциплін вільного вибору студенту можуть зараховуватись кредити та результати навчання, які він здобув під час навчання на відкритих навчальних он-лайн курсах (МООС, зокрема Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy) з отриманням відповідних сертифікатів». Про інші варіанти неформальної освіти у Положенні не згадано. У Положенні про організацію освітнього процесу про визнання результатів навчання у неформальній освіті не йдеться. За інформацією, отриманою експертною групою під час зустрічі зі здобувачами освіти, мали місце приклади визнання результатів проходження курсів на платформі Prometheus з дисципліни «Бухгалтерський облік».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП. Правила прийому доступні та доведені до відома вступників. Належний рівень консультаційної підтримки з

боку керівництва ЗВО та осіб, відповідальних за організацію вступної кампанії. Процедура визнання результатів навчання, у тому числі в неформальній освіті, доведена до відома студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила визнання результатів навчання регламентовані кількома різними документами і носять фрагментарний характер, що ускладнює їх розуміння. Рекомендовано уніфікувати процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційній веб-сторінці закладу вищої освіти. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП в професійному контексті. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3 є досяжними.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Як свідчить моніторинг освітнього середовища <http://e-learning.kubg.edu.ua/>, аналіз робочих програм та опитування фокус груп для викладання та навчання за ОП використовуються: рефлексія, візуальні методи, дослідницьке навчання, тестове навчання, створення простору спільної діяльності (проектний підхід), методи фінансово-економічного аналізу та інші сучасні методи адаптивного і генеративного навчання. Самий методологічний принцип організації ОП закладений в алгоритмі: аудиторія - центр компетентностей - база практики - робоче місце. Тобто студенти поступово занурюються у фахове середовище, починаючи з теоретичного осмислення та переходячи до дотримання вимог роботодавця. 50% навчального часу присвячено розвитку практичних навичок, які переростають в компетентності майбутніх фахівців.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Система Е-навчання, як свідчить опитування фокус-груп та її відеотестування підтверджує ефективність доступу до ОП. Використовуються технології змішаного та перевернутого навчання - аудиторне та дистанційне. Невід'ємною частиною якого є проведення відеолекцій, вебінарів, он-лайн конференцій, надання відеоінструкцій та скрінкастів. Кожен курс має відповідати такій структурі: інструкції Е-навчання, програма, навчально-тематичний план, критерії оцінювання дисципліни та семінарських занять, підготовка та проведення семінарського заняття, розподіл за формами та видами в системі змішаного навчання, джерела, глосарій. Рекомендовані інформаційні ресурси мають бути замовлені викладачами та наявні в бібліотеці. Виконання вимог щодо структури та наявності ресурсів є обов'язковим для сертифікації курсу в навчальному електронному середовищі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі освіти залучені до реалізації наукової теми кафедри "Розвиток економіки міста Києва в умовах євроінтеграції" (<http://fitu.kubg.edu.ua/naukova-diialnist-kafedry-finansiv-ta-ekonomiky/2020-02-17-10-06-54.html>). Для студентів ОП проводиться регулярна Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених "Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи" робота наукового гуртка "Фінансовий аналітик", плани та звіти роботи якого розміщені на офіційному сайті https://fitu.kubg.edu.ua/images/stories/Departments/KFE/2020/gurt/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BE%D0%BA_%D0%A4%D0%90_2018-2019.pdf Про наукову активність свідчить і об'єднаний профіль кафедри Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=tPKqHjMAAAAJ&view_op=list_works&sortBy=pubdate, згідно з яким h-index та i-index співробітників дорівнює 10 та 12 відповідно.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Робочі програми оновлюються регулярно відповідно до Методичних рекомендацій з розробки освітніх програм (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departments/nmc.kmn/nakaz_359_prohramy.pdf). Доказом цього також є аналіз рекомендованих джерел в робочих програмах та опитування представників роботодавців. Сама система освіти, сформована в інтеграції з чотирма центрами компетентності (Центру економічної дидактики, Центру банківських та фінансових послуг, Центру страхового бізнесу та Центру фінансових проєктів), що є запорукою актуальності змісту освітніх програм. Саме таке поєднання дає можливість здійснювати, з одного боку, практико орієнтоване навчання, а з іншого формувати теоретично-прикладний базис для залучення представників інших груп стейкхолдерів - роботодавців та бізнес-структур. Як свідчить аналіз контенту сайту, опитування фокус-груп та аналіз кореспонденції викладачів, доступ до якої був наданий в режимі демонстрації онлайн, на допомогу викладачам працює науково-дослідна лабораторія інформатизації освіти, пропонується здійснювати від запис відеолекцій. Є чіткі інструкції про те як співпрацювати з помічниками з інформаційно-комунікаційних технологій. Проректор з інформатизації навчально-наукової та управлінської діяльності Морзе Н.В. успішно просуває діджитал культуру для використання технологій перевернутого навчання, яка не тільки задекларована, а й успішно діє на ОП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародна мобільність регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу. Наразі функціонує програма подвійний диплом, захист дипломних робіт за якою ще не відбувся. Запрошувалися гостьові лектори з Університету Фоджі, Італія. Викладачі кафедри займані у міжнародних проєктах Jean Monet та ERASMUS+ та проходять наукові стажування в країнах ЄС. В бібліотеці надається доступ до наукометричних баз Web of Science Core Collection та Scopus.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною ОП є активне використання електронного навчального середовища. По кафедрі, яка забезпечує програму представлено 82 навчальних комплекси. Позитивною практикою є дієвість використання технологій змішаного та перевернутого навчання, яка супроводжується всебічною підтримкою викладачів та студентів з технологічної та методичної точок зору. Таким чином, виявляється що ОП є досконало готовою до діджиталізації та є провідником нового нею індустріального укладу в глобальній спільноті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано започаткувати формування міжнародної конкурентоспроможності програми. Оскільки на програмі розвинуті технології змішаного та перевернутого навчання, перспективним є залучення іноземних студентів. Тому доцільно формувати курси на мовах європейських країн, сертифікувати курси для платформи Coursera з метою презентації програми в глобальному освітньому просторі. Рекомендовано посилити навчання через дослідження шляхом співпраці із профільними кафедрами та центрами ЄС, зокрема University Paris Dauphine, Centre of Insurance Economics, продовжити співпрацю з Університетом Фоджі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група дійшла згоди, що ОП загалом відповідає критерію 4. Форми та методи викладання є інноваційними, з акцентом на діджитал-технології та такі, які дозволяють досягти заявлених результатів навчання. Принцип академічної свободи відбивається через творчу складову при розробці робочих програм та можливість побудови освітньої траєкторії студентами шляхом вибору з каталогу курсів. Навчання засноване на дослідженні, основні теоретичні надбання перевіряються через емпіричні дослідження, наукові результати по яким докладаються на регулярній студентській конференції та в роботі наукового гуртка. Здійснюється інтернаціоналізація через освітню діяльність та інтеграцію викладачів та студентів в міжнародне освітнє середовище.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відеоогляд Е-середовища дозволяє зробити висновки, що воно є прозорим та комфортним для використання студентами та викладачами. По кожному курсу наводиться опис критеріїв оцінювання дисципліни, в тому числі засоби оцінки поточної успішності в аудиторії, засоби діагностики успішності дистанційного навчання та розрахунок рейтингових балів. Як свідчить опитування фокус-груп, усі вимоги щодо форм контролю, критеріїв оцінювання та отримання інформації про результати оцінювання втілені протягом викладання та навчання на ОП. В Положенні Про організацію навчального процесу https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.2017.pdf визначено порядок ліквідації академічної заборгованості та порядок подачі апеляції.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В е-середовищі наявні студентські роботи із вказаними оцінками та коментарями, можливість аналізу помилок. Використання широкого спектру методів контролю, наведених у Відомостях з самооцінювання, підтверджується при відео тестуванні електронного середовища, а саме методи усного, письмового та комп'ютерного контролю, методи самоаналізу та аналізу. Як свідчать Відомості з самооцінювання та навчальний план, ОП передбачає дві форми атестації здобувачів: 1) Комплексний державний екзамен (з Фінансів, Фінансів підприємств та організацій, Фінансового менеджменту). 2) Виконання та захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра. Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ці форми є альтернативними, проте не заперечено введення додаткових форм. Тому вважаємо, що атестація в обидвох формах відповідає вимогам стандарту.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Для порозуміння між викладачем та студентом використовується уніфікована система оцінювання навчальних досягнень студентів, яку можна охарактеризувати яка, на думку експертів, є корисною та зручною для порозуміння між студентом та викладачем. Згідно з цією системою оцінюються різні види навчальної діяльності, в тому числі відвідування лекцій та семінарів, враховуючи он-лайн форму, самостійна робота студента, індивідуальні завдання, та інше. На сайті Університету наявний графік

проведення атестацій та результати рейтингування студентів. Для запобігання конфлікту інтересів при перевірці письмових робіт використовується шифрування, застосовується комп'ютерне тестування з автоматичною перевіркою та робота екзаменаційних комісій при персональних контрольних заходах.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності регламентується в університеті низкою документів, зокрема: Кодексом корпоративної культури Університету (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/kodeks_korp_kultury.pdf), Декларацією про академічну доброчесність наукового, науково-педагогічного, педагогічного працівника Університету (http://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2016/declaratsiia_vykladachi.pdf), Декларацією про академічну доброчесність студента, аспіранта, докторанта Університету (http://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2016/declaratsiia_student.pdf), Положенням про академічну доброчесність (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_898_26.12.2019.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.2017.pdf). Аналіз цих документів свідчить про їхню погодженість у впровадженні академічної доброчесності в управлінні ЗВО, викладанні та навчанні за ОП. Також присутність наголосу на політиці дотримання доброчесності в усіх цих документах є доказом популяризації академічної доброчесності серед внутрішніх стейкхолдерів. ЗВО забезпечений технічними засобами попередження недоброчесності: спеціалізованими програмами перевірки та відеокамерами в аудиторіях. В обов'язковому порядку підписується Декларація про академічну доброчесність. Перевірка на плагіат є автоматизованою. Постійно діє дворівнева комісія з питань академічної доброчесності на загальноуніверситетському рівні та на рівні ОП. Всі ці документи є зрозумілими для учасників освітнього процесу, про що свідчить опитування фокус груп.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною ОП є використання уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студента. Студенти працюють в атмосфері неупередженості завдяки використанню автоматизованих методів контролю. Інформатизація дозволяє організувати контрольні заходи об'єктивно та ефективно. В системі Moodle наявні як результати контролю, так і коментарі й обґрунтування, що дозволяє опрацьовувати помилки та повторно перескладати завдання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано доповнити систему контрольних заходів та оцінювання досягнень студентів описом процедури оскаржень результатів оцінювання та правил перескладання та оскарження результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Повністю відповідає критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз інформації щодо академічної та професійної кваліфікації викладачів здійснений на підставі перевірки інформації, наданої у Відомостях самооцінювання ОП, та розміщеної у Е-портфоліо викладачів, що задіяні у викладанні на ОП. Додатковим джерелом інформації слугували дані, отримані під час зустрічей з керівництвом Університету, гарантом ОП, та науково-педагогічними працівниками. Освітній процес за програмою забезпечує 21 науково-педагогічний працівник, десятеро з яких є працівниками випускової кафедри фінансів та економіки: Рамський А.Ю., завідувач кафедри, д. е. н., 08.00.03 (Фінансовий ринок; Гроші та кредит); Сосновська О.О., гарант ОП, д.е.н., 08.00.04 (Страховання, Страхові послуги, Ризик-менеджмент, Страховий менеджмент); Лойко В.В., д. е. н., 08.00.03 (Університетські студії); Васечко Л.І., к. е. н., 08.00.08 (Фінанси підприємств і організацій, Фінансова статистика, Фінансовий аналіз); Жукова Ю.М., к. е. н., 08.00.01 (Економікс 1, Економікс 2, Економіка підприємства); Обрушний С.М., к. е. н., 08.00.08 (Фінансовий менеджмент); Соболева-Терещенко О.А., к. е. н., 08.00.09 (Управлінський облік, Банківський менеджмент, Банківська справа, Банківські послуги). Казак О.О., к.е.н., 08.00.04 (Корпоративні фінанси, Інвестування); Венгер В.В., к.е.н., 08.00.03 (Фінанси, Міжнародні фінанси, Фінанси малого бізнесу); Безверхий К.В., к.е.н., 08.00.09 (Бухгалтерський облік, Облік і аудит, Податковий менеджмент). Окремі працівники кафедри працюють на умовах сумісництва (Соболева-Терещенко О.А., Безверхий К.В., Венгер В.В.), і мають значний досвід практичної діяльності. Решта є штатними працівниками. Науково-педагогічні працівники мають публікації за профілем ОП та дисциплін, викладання яких здійснюють. З вищевикладеного можна зробити висновок, що рівень академічної кваліфікації викладачів відповідає дисциплінам, викладання яких вони забезпечують. Слід констатувати той факт, що лише двоє із задіяних на ОП викладачів мають науковий ступінь за профільною спеціальністю (фінанси, банківська справа і страхування). Професійна кваліфікація викладачів ОП забезпечується шляхом проходження стажування за чотирма модулями – фаховим, лідерським, ІКТ та дидактичним (підтверджено сертифікатами, що розміщені в Е-портфоліо науково-педагогічних працівників).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів регламентується «Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників», та введена в дію наказом від 25 квітня 2019 року №300. Документ розміщено на сайті Університету. Відповідно до Положення, кафедра складає мотивований висновок про професійні якості кожного з претендентів. Під час конкурсного добору береться до уваги наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність, досвід роботи, відгуки та рекомендації академічної та освітньої спільноти, міжнародна активність викладача. Ураховуються також результати внутрішнього рейтингу працівника та оцінка діяльності викладача здобувачами освіти через опитування «Викладач очима студентів». На зустрічі групи з адміністрацією Ректор Університету наголосив, що анкетування студентів є важливим чинником, який береться до уваги при проведенні конкурсів на заміщення вакантних посад. За інформацією, отриманою за зустрічі членів експертної групи з науково-педагогічними працівниками, конкурси на заміщення вакантних посад відбуваються прозоро, залежно від продемонстрованих за час дії попереднього контракту показників новий контракт може бути укладений на 1, 3 чи 5 років. Науково-педагогічні працівники на зустрічі підтвердили факт своєчасного донесення керівництвом інформації про вакантні посади та оголошення конкурсного відбору на ці посади.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Кафедра фінансів та економіки співпрацює з окремими роботодавцями, що здійснюють оцінку та подають свої пропозиції щодо змісту ОП, програм практик, тематики бакалаврських робіт. Зокрема, свої відгуки на ОП «Фінанси і кредит» надали страхова компанія «УПСК», ТЗОВ «КАЛПА», ТОВ «ТД «Укрросхим», Київське ГРУ ПриватБанк, Група компаній FM Logistic, ТОВ «Науково-промислове підприємство «Нові технології». Основним напрямом співпраці випускової кафедри із роботодавцями є організація практик для студентів та сприяння працевлаштуванню випускників. На зустрічі із експертною групою роботодавці (А.Новіков, Управляючий партнер консалтингової компанії «Діалог-Класик Едвайзори», В.Вороніна, керівник Напрямку HR Київського ГРУ ПриватБанку, О.Сосновський, директор Генеральної дирекції ПрАТ «УПСК») повідомили про власне бачення проблем та шляхи удосконалення ОП, підтвердили зацікавленість Університету та випускової кафедри у зростанні рівня професійної підготовки студентів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Окремі викладачі, задіяні на ОП, мають тривалий досвід практичної діяльності (Соболева-Терещенко О.А., Безверхий К.В.). Залучення практиків до аудиторних занять здебільшого відбувається шляхом проведення гостьових лекцій (С.Ніколайчук, П.Дадашова, НБУ, К.Житомирська, BlocksoftLab, А.Новіков, «Діалог-Класик Едвайзори», Д.Шуляк, А.Федякіна, АХА Страхування), виїзних науково-практичних семінарів (Приватбанк), участі студентів у бізнес-форумах («Бізнес концентрат 4.0»), проведення занять у фінансових установах (Приватбанк, АХА Страхування). Інформація про проведені заходи розміщена на веб-сторінці кафедри <https://fitu.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/2016-06-16-07-26-45/podii-kafedry-finansiv-ta-ekonomiky.html> Студенти на зустрічі з експертною групою схвально оцінили залучення практиків до освітнього процесу, відзначили можливість бути інформованими про вимоги ринку праці та пріоритетні напрями для вдосконалення набутих навичок.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті існує постійна система підвищення кваліфікації, яка складається з кількох модулів: лідерський, науковий, дидактичний, ІКТ модуль. Зміст модулів адаптовано під потреби науково-педагогічних працівників в залежності від займаної посади. Крім того, науково-педагогічні працівники проходять фахове стажування в інших ЗВО один раз на 5 років. Для викладачів, які нещодавно працевлаштувались, проводиться адаптаційний тренінг та за необхідності призначається тьютор в особі досвідченого викладача. Безпосередньо на факультеті у 2018-2019 н.р. було проведено декілька семінарів з налагодження наукової діяльності (створення електронних баз даних, статистична обробка результатів дослідження). Також для викладачів регулярно проводяться методичні семінари з розробки електронних навчальних курсів у системі Moodle. Аналіз інформації, розміщеної в Е-портфоліо науково-педагогічних працівників, показав, що всі працівники випускової кафедри упродовж останніх років активно підвищували свою кваліфікацію завдяки внутрішньо університетській програмі. Окрім того, О. Сосновська, В. Лойко та О. Казак пройшли навчання в Національному банку України, а О.Казак – додатково ще у Науково-дослідному інституті економічного розвитку (сертифікати завантажені в систему у відповідь на запит експертної групи). У той же час відсутні факти участі викладачів у міжнародних програмах академічної мобільності. На зустрічі із задіяними на ОП викладачами експертна група переконалася, що в Київському університеті імені Бориса Грінченка побудована система сприяння професійному розвитку науково-педагогічних працівників, що у кінцевому результаті має позитивний вплив на якість викладання дисциплін навчального плану.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентується Правилами внутрішнього розпорядку Університету. Ці правила передбачають можливості застосування моральних та матеріальних винагород. За інформацією отриманою експертною групою на зустрічах із керівництвом, науково-педагогічними працівниками, відповідно до Положення про щорічне рейтингове оцінювання «Лідер року» співробітникам університету відповідно до набраних балів може встановлюватись надбавка до заробітної плати у розмірі від 20 до 50 відсотків на поточний календарний рік. Науково-педагогічні працівники проінформовані про підходи до стимулювання та задоволені функціонуванням чинної системи.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Рівень академічної кваліфікації викладачів відповідає дисциплінам, викладання яких вони забезпечують. Професійна кваліфікація викладачів ОП забезпечується шляхом функціонування постійно діючої системи стажування. Кафедра має тісні зв'язки з роботодавцями, вони долучені до реалізації освітнього процесу. Має місце сприяння професійному розвитку науково-педагогічних працівників, що у кінцевому результаті позитивно впливає на якість викладання дисциплін навчального плану

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У перспективі випускова кафедра потребує підсилення науково-педагогічними працівниками, що мають науковий ступінь за профільною спеціальністю – фінанси, банківська справа і страхування. Практики участі викладачів випускової кафедри у міжнародних програмах академічної мобільності відсутні. Рекомендовано активізувати роботу у напрямі долучення науково-педагогічних працівників до міжнародних програм викладацької мобільності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає тим дисциплінам, які вони викладають. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та об'єктивними. Залучення роботодавців до освітнього процесу здійснюється на постійній основі, пропозиції роботодавців ураховуються при формуванні ОП. До аудиторних занять долучені професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Система професійного розвитку викладачів функціонує на постійній основі і підтримується керівництвом ЗВО. Система матеріального та/або морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні регламентована нормативними документами та доведена до відома науково-педагогічних працівників. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6 є досяжними

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група пересвідчилась у реальному використанні спеціальних матеріально-технічних ресурсів, які необхідні для викладання дисциплін ОП. Оцінювання достатності цих ресурсів здійснювалось експертною групою шляхом аналізування інформації, отриманої з 3D туру по Університету, відео з соціальних мереж та наданого адміністрацією фотозвіту. Загальна площа навчальних приміщень Київського університету імені Бориса Грінченка становить 41323 м², з них 40152 м² перебувають у власності Університету. Університет активно впроваджує енергоощадні технології (зокрема сонячні батареї на дахах навчальних корпусів). Навчання студентів за ОП «Фінанси і кредит» здійснюється на базі Факультету інформаційних технологій та управління, який розташований в окремому навчальному корпусі по вул. Тимошенко, 13-Б. За інформацією, отриманою експертною групою на зустрічі з працівниками, відповідальними за матеріально-технічне забезпечення, у корпусі є 10 комп'ютерних класів, з них три лабораторії. 90% навчальних аудиторій обладнані мультимедійними проекторами чи смарт-дошками. У навчальному процесі використовується лише ліцензійне програмне забезпечення. Адміністрація Університету та науково-педагогічні працівники запевнили, що Університет вкладає значні кошти в оновлення технічних засобів навчання, зокрема обладнання Центрів компетентностей. Ознайомлення з бібліотекою дає можливість зробити висновок про належний рівень забезпечення дисциплін ОП навчальною та методичною літературою. Університет передплачує достатню кількість періодичних спеціалізованих видань (зокрема, Банківська справа, Банківський менеджмент, Гроші.ua (укр.), Довідник економіста, Економіка України (укр.), Економіка. Менеджмент. Бізнес, Економіка. фінанси. Право, Страхова справа, Фінанси України, Фінансовий контроль, Формування ринкових відносин в Україні). Користувачі бібліотеки мають доступ до 6-ти баз даних, зокрема Scopus та WoS. В Університеті існує інституційний репозиторій, куди вносяться усі праці науково-педагогічних працівників. З офіційного сайту є можливість доступу до електронного каталогу для пошуку необхідної літератури. При формуванні робочих програм навчальних дисциплін існує вимога, щодо обов'язкового відображення у списку рекомендованих джерел тої літератури, яка доступна у бібліотеці. Матеріально-технічна база підтримується на належному рівні для досягнення очікуваних результатів навчання. На зустрічі зі студентами експерти довідались, що у разі поломки техніки будь-який студент може залишити інформацію про це за формою на сайті Університету, і впродовж короткого періоду часу ці питання вирішуються. Група експертів перевірила наявність та доступність ресурсів для студентів. В Університеті функціонує система дистанційного навчання, де розміщені навчально-методичні комплекси усіх дисциплін, вони знаходяться у вільному доступі для студентів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами інтерв'ювання доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми є вільним і безоплатним. В усіх навчальних аудиторіях є доступ до мережі Інтернет, функціонують Wi-Fi зони. Доступ до бібліотеки є також вільним і безоплатним. Студенти освітньої програми на зустрічі з експертною групою наголошували на високому рівні технічного забезпечення та широких можливостях використання інфраструктури, що відрізняє Київський університет імені Бориса Грінченка від інших навчальних закладів Києва.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила про задоволеність студентів освітнім середовищем. Вони звертали увагу на те, що в університеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. Студенти зазначили, що при появі таких ситуацій до їх вирішення активно підключається керівництво ЗВО, інтереси студентів при цьому не порушуються. Було засвідчено, що умови навчання цілком забезпечують можливості для задоволення потреб та інтересів студентів. До їх потреб дослухається адміністрація, а викладачі випускової кафедри та відповідальні працівники надають необхідні консультації під час вибору дисциплін. Слід констатувати високий рівень взаємоповаги викладачів і студентів. Навчальний корпус, де навчаються студенти ОП, обладнано контрольно-пропускною системою, відеокамерами безпеки, системою протипожежної безпеки, системою зовнішнього блискавковідводу та заземлення. Для надання медичної допомоги є медичний пункт. Проблеми психічного здоров'я студентів перебувають під контролем кураторів груп, також доступною є послуга надання онлайн консультації психолога. Спілкування є конфіденційним. Послуга надання онлайн консультації психолога є одним із напрямків діяльності Соціально-психологічної служби університету. Іногородні студенти УСЗ забезпечуються гуртожитком. Університет має два власних гуртожитки, а також орендує гуртожитки у Київського національного університету технологій та дизайну. Студенти програми оцінили умови проживання як задовільні. Стан співпраці адміністрації ЗВО з органами студентського самоврядування представники студентів оцінюють позитивно. Виконуються усі вимоги чинних законодавчо-нормативних актів щодо участі студентів в органах управління Університетом. Студенти зауважили, що Університет забезпечує можливості безкоштовної правової підтримки через Юридичну клініку. У цілому освітнє середовище експертна група оцінює як безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти і таке, що дозволяє задовольнити інтереси і прагнення студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів освіти за ОП здійснюється кураторами академічних груп, гарантом ОП, навчальним відділом та адміністрацією факультету інформаційних технологій та управління. Важливу роль відіграє комунікація зі студентами через електронне середовище Університету з використанням облікового запису корпоративної електронної пошти. Якість такої підтримки студенти програми оцінили як дуже високу. Зазначене стосується і процедури вирішення різноманітних адміністративних питань. Окремі документи можна замовити онлайн, окремі потребують особистого звернення до відповідальних структурних підрозділів. Рівень організаційної підтримки також задовольняє здобувачів вищої освіти. Інформаційна та консультативна підтримка студентів ОП здійснюється через веб-сайт Університету, факультету, НДЛ інформатизації освіти (система Moodle, ЕНК дисциплін), НМЦ інформаційно-рекламної та профорієнтаційної діяльності та інших структурних підрозділів. Важливу роль відіграє бібліотека, що забезпечує тематичний підбір літератури, індексування за УДК, редагування списків літератури, підбір журналу для публікації, пошук літератури з теми у Scopus та Web of Science, електронну доставку документів. Додатковими ресурсами інформаційної підтримки студентів є сторінки Університету у соціальних мережах Facebook, Instagram, LinkedIn та ін. Соціальною підтримкою студентів опікується студентська профспілка Університету і заступник декана з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної роботи. Передбачені можливості переведення на місця регіонального замовлення та надання матеріальної допомоги студентами певних соціальних категорій. На сайті Університету є посилання «Куди звернутись у складній ситуації», де надано контакти відповідальних осіб.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На зустрічах з експертною групою студенти та працівники зазначили, що наразі на освітній програмі не навчаються студенти з особливими освітніми. У той же час, Інфраструктура навчального корпусу цілком пристосована для потреб актуальних та потенційних здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами - облаштоване безбар'єрне освітнє середовище та встановлена горизонтальна платформа з похилим підйомом, корпус також обладнаний ліфтами та пандусами. Для додаткової підтримки студентів з особливими освітніми потребами в Університеті створено Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю, який надає технічну, психологічну та соціально-педагогічну підтримку. Супровід розпочинається з моменту звернення людини з інвалідністю до Університету й охоплює процеси підготовки до вступу, навчання та працевлаштування. Студенти на зустрічі з експертною групою підтвердили дотримання високих стандартів щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами на прикладі інших освітніх програм. Зазначене дозволяє зробити висновок про належну увагу керівництва Університету до забезпечення умов для здобуття освіти тим здобувачам, що мають особливі освітні потреби.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією) регулюються Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки, що затверджене 31.10.2019 Наказом №736. На зустрічі з експертною групою представники студентського самоврядування та представники здобувачів освіти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. Описуючи порядок своїх дій появи зазначених ситуацій, студенти наголошували на зверненні до відповідальних осіб, студентського самоврядування, чи навіть на особисту електронну скриньку ректора. Студентам відомо про Комісію з етики, куди входять двоє представників самоврядування, і до компетенції якої належить питання вирішення конфліктних ситуацій. На сайті ЗВО розміщено Звіт за результатами корупційних ризиків, контакти уповноваженої особи, перелік основних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та протидію корупції, та також посилання на чинні нормативно-правові акти. За інформацією Ректора Університету, окрема Антикорупційна програма у ЗВО не розроблена з огляду на відсутність таких вимог у чинному законодавстві, проте Університет проводить ефективні превентивні заходи щодо виявлення можливих фактів корупції, важливу роль у цьому процесі відіграють студенти.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Площа приміщень Університету є достатньою для ефективної організації навчального процесу. Навчальні аудиторії обладнані мультимедійними проекторами чи смарт-дошками. Університет вкладає значні кошти в оновлення технічних засобів навчання. Робота бібліотеки організована на високому рівні (доступ до баз даних, інституційний репозитарій, електронний каталог). Доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури для студентів та працівників є безкоштовним. В університеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. При появі таких ситуацій до їх вирішення активно підключається керівництво ЗВО та студентське самоврядування через Комісію з етики. Якість освітньої та організаційної підтримки студенти оцінили як дуже високу. Можливість отримання онлайн консультацій психолога. Функціонування Ресурсного центру підтримки людей з інвалідністю. Запровадження енергоощадних технологій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

-

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення є достатніми забезпечені для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Заклад вищої освіти забезпечує ефективну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Заклад вищої освіти приділяє належну увагу до забезпечення умов для здобуття освіти тим здобувачам, що мають особливі освітні потреби. Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій прописані в нормативних документах і ефективно застосовуються на практиці. Повна відповідність вимогам критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Документальний аналіз оновлених робочих програм, вивчення каталогу курсів на офіційному сайті університету, ознайомлення з навчально-методичними комплексами та презентаціями свідчить про регулярне оновлення змісту програми. Рекомендовані джерела є актуальними. Оформлення та стилістика поданням матеріалів є новими та візуально привабливими.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти та студентське самоврядування залучені до перегляду ОП, до експертного оцінювання програм. Навчання є студентоцентрованим завдяки регулярному проведенню опитувань та внесення змін до робочих програм відповідно до їхніх результатів. Ефективність перегляду досягається саме завдяки інформатизації, в системі Е-середовища існує можливість зворотного зв'язку від студентів (опитування "Викладач очима студентів"). Визначення позиції здобувачів освіти відбувається і шляхом обговорення на Вченій Раді Факультету. В 2019 році проводилося анкетування щодо освітнього процесу очима студентів в ЗВО. Інтерв'ю зі студентами та підтвердило, що їхні побажання щодо змісту ОП, визначення вибіркових курсів та побудови освітньої траєкторії формалізуються та втілюються, що підтверджує наявність студентоцентрованості в навчанні та викладанні.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Протягом он-лайн зустрічі, на якій були присутні представники страхового, банківського та консультаційного бізнесу, ПрАТ "УПСК", "ПриватБанк", "Діалог-Класик Едвайзори", роботодавці підтвердили, що регулярно контактують з Гарантом програми щодо визначення актуальності її змісту. Наведені роботодавці є членами професійних асоціацій, зокрема Ліги страхових організацій України, Моторного транспортного страхового бюро, в складі яких вони ініціюють нові формати забезпечення якості ОП через інформаційне співробітництво, освітні конкурсні студентські проекти, інше. Формування пропозицій щодо професійних компетентностей та вдосконалення професійної складової програми відбувається на базі працюючих Центрів компетентностей ОП. Це дозволяє проводити так зване пілотне тестування майбутньої професійної придатності та конкурентоспроможності випускників для підвищення попиту на них на ринку праці та забезпечення працевлаштування. Роботодавці надають рецензію на ОП, є членами ДЕК та виступають керівниками баз практик для студентів ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Для даної ОП випуск поки не відбувся. Проте сама система побудови карєрних траєкторій існує в рамках внутрішньої системи забезпечення якості. Фахівці навчального відділу проводять моніторинг карєрних шляхів випускників кафедри. За даними відомостей з самооцінювання, переважна більшість випускників успішно працює за спеціальністю.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В Університеті працює Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти <https://kubg.edu.ua/struktura/pidrozdili/2013-09-04-07-56-09/pro-pidrozdil.html> Центр підпорядковується проректору з науково-методичної та навчальної роботи. Протягом он-лайн зустрічі з адміністрацією Університету Проректор визначив пріоритетність побудови системи якості, яка охоплює інтереси усіх зацікавлених сторін. Це забезпечується починаючи з консультаційно-дорадчої та технічної підтримки від центру стандартизації та якості освіти починаючи з етапу розробки ОП і до етапу працевлаштування студентів ОП. Вчасне реагування на виявлені недоліки можливе саме завдяки прозорості електронного навчального середовища та побудові освітньої діяльності при реалізації ОП у завершеному циклі: “аудиторія - центри компетентності - бази практики - місце роботи”.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

-

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості формується в Університеті на стратегічному рівні. Так в Стратегії (програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018 - 2022 рр. одним із засадничих принципів визначено: спрямованість на світові стандарти якості в освіті. Тактичний рівень втілений через розробку дорожньої карти забезпечення якості. Система забезпечення якості побудована таким чином, що є мотивуючою для академічного персоналу програми - результати оцінювання курсів студентами, дослідницька активність та проектна співпраця є факторами підвищення рейтингу викладача і покращення умов оплати праці.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Впровадження системи забезпечення якості через інформатизацію, діджиталізацію, сертифікацію та проходження замкненого циклу отримання освіти “аудиторія - центри компетентності - бази практики - працевлаштування”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано оприлюднення ОП на сайті, обговорення та внесення пропозицій в публічному доступі. Рекомендовано посилити співпрацю з професійними об'єднаннями роботодавців та представниками бізнесу в страховій, кредитній, банківській та консультаційній сферах економіки з точки зору системного залучення на постійній основі, можливе створення дорадчого органу в системі внутрішнього забезпечення якості в рамках існуючої системи корпоративного управління в Університеті.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна група дійшла повної згоди щодо відповідності системи внутрішнього забезпечення якості критерію 8. Присутні недоліки, що не є суттєвими. До системи залучені представники усіх груп стейкхолдерів. Організаційна структура побудована таким чином, що викладання курсів засноване на стандартизації та сертифікації, що на сталій основі гарантує допуск до студента тільки якісного та перевіреного контенту для навчання.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в Університеті регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства. Це Статут Київського університету імені Бориса Грінченка (http://kubg.edu.ua/images/stories/regulations/reg_docs/statut_universytetu.pdf), Правила внутрішнього розпорядку (http://kubg.edu.ua/images/stories/regulations/reg_docs/pravyla_vn_rozporiadku.pdf), Кодекс корпоративної культури (http://kubg.edu.ua/images/stories/regulations/reg_docs/pravyla_vn_rozporiadku.pdf), Положення про організацію освітнього процесу (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_817_15.12.2017.pdf), Положення про ректорат (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/nakaz_32_30_01_17.pdf), Положення про кафедру (http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_3/nakaz_2_03.01.2017.pdf). Решта документів, якими регулюється права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, своєчасно оприлюднюються на сайті Університету в розділі «Ресурси – Реєстр нормативної бази». У залежності від мети та змісту документів вони проходять обговорення на Вчених радах інститутів/факультетів, Вченій раді університету, на загальних зборах трудового колективу тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

У 2016-2017 рр. на етапі розробки проект ОП не оприлюднювався на офіційному веб-сайті ЗВО. ЗВО обґрунтувало це тим, що тоді не було такої вимоги, а в подальшому існуванні змін ОП не відбувалося. Також зазначено, що у майбутньому при перегляді ОП планується розміщення проекту опису ОП та навчального плану на сайті Університету.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП оприлюднена на сайті за посиланням http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/fitu/2018/2019_bak_op_fin.pdf. Також, ОП, Навчальний план та робочі програми оприлюднені у вільному доступі на сторінці кафедри за посиланням <https://fitu.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/2016-06-16-07-26-45/navchalno-metodychna-robota.html#ii-kurs>. Обсяг оприлюдненої інформації достатній аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Вільний доступ до ОП, навчальних планів та робочих програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У майбутньому при внесенні змін виносити ОП на громадські обговорення згідно вимог.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом відповідає критерію 9. У загальному за підкритеріями 9.1 та 9.3 недоліків не виявлено. За підкритерієм 9.2 недолік у відсутності громадських обговорень, проте, під час розробки ОП такої вимоги не було, а в подальшому зміни до ОП не вносились.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ненно Ірина Михайлівна

Члени експертної групи

Рисін Віталій Васильович

Хильченко Маргарита Олександрівна